

Nr 89.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1937 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedsättning av räntan för egnahemslån vid statens järnvägar och statens vattenfallsverk jämte en i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

I en den 5 mars 1937 dagtecknad proposition, nr 185, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva, dels att för tiden 1937—1939 räntefoten för egnahemslån, som av statens järnvägar utlämnats till hos nämnda järnvägar fast anställd person för uppförande av bostadsbyggnad å tomt, som av samma järnvägar upplåtits med tomträtt vid Notviken eller Ulriksdal, må från och med sjätte kalenderåret närmast efter det, under vilket lånet eller första delen därav utbekommits, utgöra fyra procent; dels ock att för samma kalenderår räntefoten för egnahemslån, som av statens vattenfallsverk enligt givna bemyndiganden utlämnats eller utlämnas åt personer, till vilka med äganderätt eller tomträtt upplåtits eller upplåtas tomter inom för egna hem avsedda områden å de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande fastigheter, må utgöra fyra procent, dock att å lån, som beviljats eller beviljas andra än kroppsarbetare och med dem likställda, skall, där låntagare ej är befattningshavare i statens tjänst, erläggas ränta efter fyra och en halv procent för år.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande proposition har utskottet behandlat en inom andra kammaren av herr J. H. Brädefors m. fl. väckt motion, nr 454, vari hemställts, att riksdagen måtte i anledning av propositionen besluta, dels att för tiden 1937—1939 räntefoten för egnahemslån, som av statens järnvägar utlämnats till hos nämnda järnvägar fast anställd person för uppförande av bostadsbyggnad å tomt, som av samma järnvägar upplåtits med tomträtt vid Notviken eller Ulriksdal, må från och med sjätte kalenderåret närmast efter det, under vilket lånet eller första delen därav utbekommits, utgöra tre procent, dels ock att för samma kalenderår räntefoten för egnahemslån, som av statens vattenfallsverk enligt givna bemyndiganden utlämnats eller utlämnas åt personer, till vilka med äganderätt eller tomträtt upplåtits eller upplåtas tomter inom för egna hem avsedda områden å de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande fastigheter, må utgöra tre procent, dock att å lån, som beviljats eller beviljas andra än

kroppsarbetare och med dem likställda, skall, där låntagare ej är befattningshavare i statens tjänst, erläggas ränta efter tre och en halv procent för år.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Med hänsyn till nuvarande låga ränteläge och då det synes skäligt, att nu ifrågavarande bostadslån för statens järnvägars och statens vattenfallsverks personal löpa med en ränta, som icke överstiger den för bostadslån ur egnahemslånefonden gällande, vill jag tillstyrka en nedsättning av räntefoten för dessa låntagare från fyra och en fjärdedels procent till fyra procent. Vad statens vattenfallsverk beträffar torde därjämte den nu för vissa lån till $4\frac{3}{4}$ procent bestämda räntefoten få nedsättas till $4\frac{1}{2}$ procent.

Med hänsyn till sambandet mellan de allmänna räntebestämmelserna för lånen från egnahemslånefonden och dem för ifrågavarande egnahemslån synes den föreslagna ändrade ränteberäkningen böra avse endast åren 1937—1939.

Slutligen vill jag framhålla, att ifrågavarande temporära räntenedsättning icke bör medföra ändring i de för lånen upplagda amorteringsplanerna utan få formen av avdrag å annuiteterna för nämnda tre år.»

Till jämförelse av räntesatserna för ifrågavarande lån och bostadslån från statens egnahemslånefond har inom utskottet upprättats följande sammanställning:

	Under de första amor- teringsfria åren ¹	Under amorterings- tiden	För den bestående lånedelen
<i>Bostadslån från egnahemslånefonden:</i>			
Tidigare	4	5	5
Enligt 1934 års beslut	4	4	$4\frac{1}{2}$
» 1937 » »	4	4	4
<i>Statens järnvägars bostadsfonder:</i>			
Tidigare	4	$4\frac{3}{4}$	—
Enligt 1934 års beslut	4	$4\frac{1}{4}$	—
» 1937 » förslag	4	4	—
<i>Statens vattenfallsverks bostadsfond:</i>			
Tidigare	—	$5\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$	—
Enligt 1934 års beslut	—	$4\frac{3}{4}$ — $4\frac{1}{4}$	—
» 1937 » förslag	—	$4\frac{1}{2}$ —4	—

Utskottet.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle räntan för lån från statens järnvägars och statens vattenfallsverks egnahemslånefonder nedsättas till 4 procent eller samma procentsats var till räntan för bostadslån från statens egnahemslånefond (den stående delen) vid innevarande riksdag sänkts. Endast för lån vid statens vattenfallsverk, utlämnade till personer, som ej äro statstjänstemän och ej heller kroppsarbetare och med dem likställda, skulle den högre räntesatsen $4\frac{1}{2}$ procent gälla.

¹ Vid egnahemslånefonden 3, vid statens järnvägars fond 5 amorteringsfria år. Vid vattenfallsverket inga amorteringsfria år.

Under erinran härom får utskottet med tillstyrkande av propositionen och avstyrkande av den i ärendet väckta motionen hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 454, må medgiva,

a) att för tiden 1937—1939 räntefoten för egnahemslån, som av statens järnvägar utlämnats till hos nämnda järnvägar fast anställd person för uppförande av bostadsbyggnad å tomt, som av samma järnvägar upplåtits med tomträtt vid Notviken eller Ulriksdal, må från och med sjätte kalenderåret närmast efter det, under vilket lånet eller första delen därav utbekommits, utgöra fyra procent;

b) att för samma kalenderår räntefoten för egnahemslån, som av statens vattenfallsverk enligt givna bemyndiganden utlämnats eller utlämnas åt personer, till vilka med äganderätt eller tomt-rätt upplåtits eller upplåtas tomter inom för egna hem avsedda områden å de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande fastigheter, må utgöra fyra procent, dock att å lån, som beviljats eller beviljas andra än kroppsarbetare och med dem likställda, skall, där låntagare ej är befattningshavare i statens tjänst, erläggas ränta efter fyra och en halv procent för år.

Stockholm den 13 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 88.
